

Όνοματεπώνυμο: .....
Μάθημα: Χημεία Α' Λυκείου
Υλη: Δομή Ατόμου – Περιοδικός Πίνακας – Αριθμός Οξειδωσης
Επιμέλεια διαγωνίσματος: Τσικριτζή Αθανασία
Αξιολόγηση : .....

Θέμα Α

1. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση σε καθεμία από τις επόμενες ερωτήσεις.

α) Ο μέγιστος αριθμός ηλεκτρονίων που μπορούν να τοποθετηθούν στην στιβάδα N είναι:

- i. 8
- ii. 16
- iii. 32
- iv. 18

β) Ο μαζικός αριθμός είναι:

- i. Η ταυτότητα του στοιχείου.
- ii. Το πλήθος των πρωτονίων και των νετρονίων του πυρήνα.
- iii. Ο αριθμός των πρωτονίων.
- iv. Ο αριθμός των πρωτονίων και των ηλεκτρονίων.

γ) Από τα παρακάτω άτομα έχει 2 ηλεκτρόνια στην εξωτερική του στιβάδα το:

- i. ${}_{17}\text{Cl}$
- ii. ${}_{20}\text{Ca}$
- iii. ${}_{3}\text{Li}$
- iv. ${}_{8}\text{O}$

δ) Τα στοιχεία των ομάδων 1(IA), 2(IIA), 17(VIIA), 18(VIIIA) ονομάζονται, αντίστοιχα:

- i. Αλκάλια, αλκαλικές γαίες, αλογόνα, ευγενή αέρια.
- ii. Αλκαλικές γαίες, αλκάλια, αλογόνα, ευγενή αέρια.
- iii. Αλκάλια, αλκαλικές γαίες, ευγενή αέρια, αλογόνα.
- iv. Αλκάλια (εκτός του Η), αλκαλικές γαίες, αλογόνα, ευγενή αέρια.
- ε) Στο μόριο του διοξειδίου του άνθρακα CO_2 (C: Z = 6, O: Z = 8) υπάρχουν:
- i. Ένας διπλός ομοιοπολικός δεσμός.
- ii. Ένας τριπλός ομοιοπολικός δεσμός.
- iii. Τρεις απλοί ομοιοπολικοί δεσμοί.
- iv. Δύο διπλοί ομοιοπολικοί δεσμοί.
- στ) Το μονοατομικό ανιόν αζωτούχο ή νιτρίδιο συμβολίζεται:
- i. N^{2-}
- ii. A^{2-}
- iii. N^{3-}
- iv. A^{3-}
- ζ) Από τις παρακάτω δομές αυτή που εκφράζει σωστά την ηλεκτρονιακή δομή του ιόντος $^{19}\text{F}^-$ είναι:
- i. K(2)L(7)
- ii. K(2)L(7)M(1)
- iii. K(2)L(6)
- iv. K(2)L(8)
- η) Ο αριθμός οξείδωσης του ατόμου C στο ανθρακικό ιόν (CO_3^{2-}) είναι:
- i. +6
- ii. -4
- iii. 0
- iv. +4

θ) Τα στοιχεία F, Na, O, K έχουν ατομικούς αριθμούς 9, 11, 8, 19 αντίστοιχα. Μεγαλύτερη ατομική ακτίνα έχει το:

- i. K
- ii. F
- iii. O
- iv. Na

ι) Το πολυατομικό ιόν SO_4^{2-} ονομάζεται:

- i. Ανθρακικό
- ii. Θεικό
- iii. Νιτρικό
- iv. Φωσφορικό

(10 x 2 = 20 μονάδες)

2. Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ).

- α) Το ανιόν είναι αρνητικά φορτισμένο άτομο.
- β) Το λίθιο (${}_3\text{Li}$) έχει μεγαλύτερη ατομική ακτίνα από το νάτριο (${}_{11}\text{Na}$).
- γ) Το στοιχείο οξυγόνο, (${}_8\text{O}$) βρίσκεται στη 18 (VIIIA) ομάδα και στη 2^η περίοδο του περιοδικού πίνακα.
- δ) Ο αριθμός οξείδωσης του ασβεστίου (Ca) είναι +2.
- ε) Το νάτριο (${}_{11}\text{Na}$) δεν μπορεί να σχηματίσει ομοιοπολικές ενώσεις.

(5 x 1 = 5 μονάδες)

Θέμα Β

1. Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες που αναφέρονται στα άτομα ασβεστίου ${}_{20}^{40}\text{Ca}$, θείου ${}_{16}^{32}\text{S}$ και μαγνησίου ${}_{12}^{24}\text{Mg}$ αντίστοιχα.

		ΣΤΙΒΑΛΕΣ				
	νετρόνια	K	L	M	N	
Ca						
Υποατομικά Σωματίδια			ΣΤΙΒΑΛΕΣ			
	p	n	e	K	L	M
S	16			2		

				ΣΤΙΒΑΔΕΣ		
	Z	νετρόνια	ηλεκτρόνια	K	L	M
Mg			12			

(15 μονάδες)

2. Ποια από τα στοιχεία ${}_{19}\text{K}$, O_8 , ${}_{16}\text{S}$ έχουν τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων στην εξωτερική τους στιβάδα;

α) Να γράψετε την ηλεκτρονιακή δομή σε στιβάδες των ιόντων ${}_{19}\text{K}^+$ και ${}_{8}\text{O}^{2-}$.

β) Να ταξινομήσετε τα παραπάνω τρία χημικά στοιχεία κατά αυξανόμενη ατομική ακτίνα. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(10 μονάδες)

Θέμα Γ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά στον παρακάτω πίνακα:

	Χημικός τύπος ιόντων	Ονοματολογία
1	NO_3^-	.....
2	.....	Φθοριούχο ή φθορίδιο
3	Br^-	
4	Cl^-	
5	.....	υδροξείδιο
6	NH_4^+	.....
7		Οξυγονούχο ή οξείδιο
8	CN^-	.....
9	HCO_3^-	.....
10	.....	υπερμαγγανικό
11	.....	φωσφορικό
12	.....	θειούχο
13	$\text{Cr}_2\text{O}_4^{2-}$	.....
14	P^{3-}	.....
15	.....	Ιωδιούχο ή Ιωδίδιο

(15 μονάδες)

2. Να υπολογίσετε τον αριθμό οξείδωσης των υπογραμμισμένων στοιχείων:

α) $\underline{\text{C}}\text{O}_2$

β) $\underline{\text{N}}\text{O}_3^-$

γ) $\text{Ca}\underline{\text{S}}\text{O}_4$

δ) $\text{F}_2\underline{\text{O}}$

ε) $\underline{\text{N}}_2\text{O}_5$

στ) $\text{KMn}\underline{\text{O}}_4$

- ζ) $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$
η) S_8
θ) NH_4^+
ι) $\text{Ca}(\text{ClO})_2$

(10 μονάδες)

Θέμα Δ

1. Δίνονται τα στοιχεία X και Ψ. το X βρίσκεται στην 1^η (IA) ομάδα και στην 3^η περίοδο του περιοδικού πίνακα και το Ψ βρίσκεται στην 17^η (VIIA) ομάδα και στη 2^η περίοδο του περιοδικού πίνακα.
- α) Να βρείτε τον ατομικό αριθμό κάθε στοιχείου.
β) Να καταγράψετε τα ηλεκτρόνια του κάθε στοιχείου σε στιβάδες.
γ) Τα X και Ψ αναπτύσσουν μεταξύ τους ιοντικό ή ομοιοπολικό δεσμό; Να **αιτιολογήσετε** την απάντησή σας.

(9 μονάδες)

2. Να αναφέρετε ποιες από τις ενώσεις αυτές είναι ιοντικές και ποιες ομοιοπολικές:

- α) KCl
β) H_2O
γ) CaCl_2
δ) Na_2O
ε) NH_3
στ) CO_2
ζ) CH_2Cl_2
η) CaO

Να δείξετε, χρησιμοποιώντας σύμβολα Lewis, τον σχηματισμό δεσμών στις ενώσεις αυτές.

Δίνονται οι ατομικοί αριθμοί: K (Z=19), Cl (Z=17), H (Z=1), O (Z=8), Ca (Z=20), Na (Z=11),

N (Z=7) και C (Z=6).

(16 μονάδες)

Καλή Επιτυχία!

Βιβλιογραφία:

1. Χημεία Α' Λυκείου, Ανέστης Θεοδώρου, Ελληνοεκδοτική, Αύγουστος 2016